

ҚҰРАСТЫРУ ЖӘНЕ ҮЛГІЛЕУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

*Алжапқыштың және бас
орамалдың сызбасын
есептеу және құрастыру*

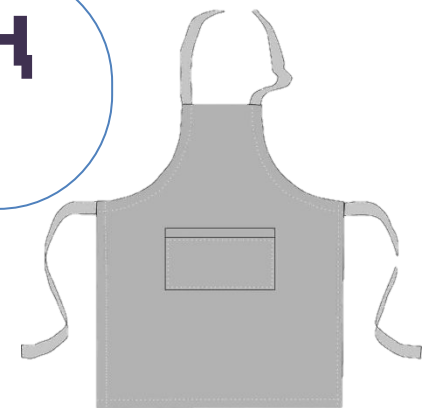
Оқытушы: М.Т.Жұмабекова

Орал қаласы-2014 жыл

Құзыреттілікке жеткізетін сабақтың мақсаты мен міндеттері

Ақпараттық	Алжапқыш пен бас орамал туралы ақпарат бере отырып білім қалыптастыру
Коммуникативтік	Алжапқыштың және бас орамалдың сызбасын есептеу жолдарын меңгеру
Проблеманы шешу	Сызбаны өз өлшеміне сәйкес есептей білуге дағдыландыру
Сабақтың түрі:	Жаңа материалды меңгерту

Алжапқышты құрастырудың алгоритмі

Алжапқыштың түрлері

Алжапқыштың және бас орамалдың сызбасын есептеу және тұрғызу

Алжапқышты модельдеу және безендіру

Уикипедия

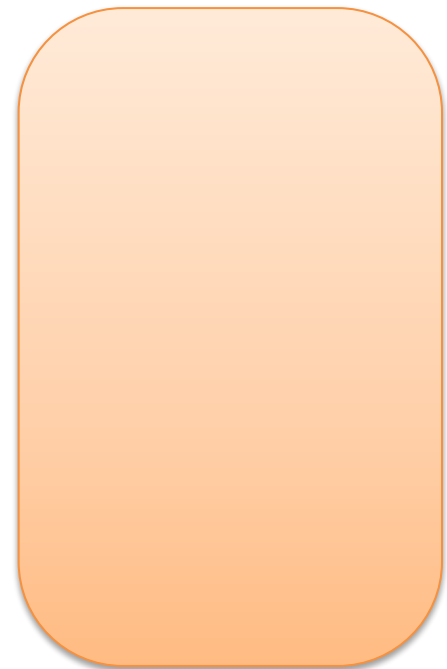
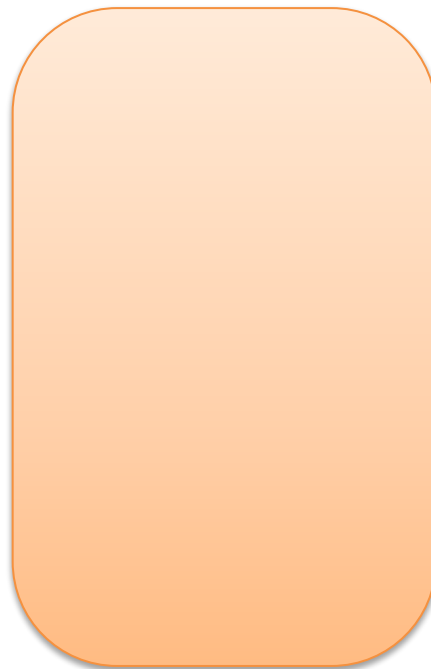
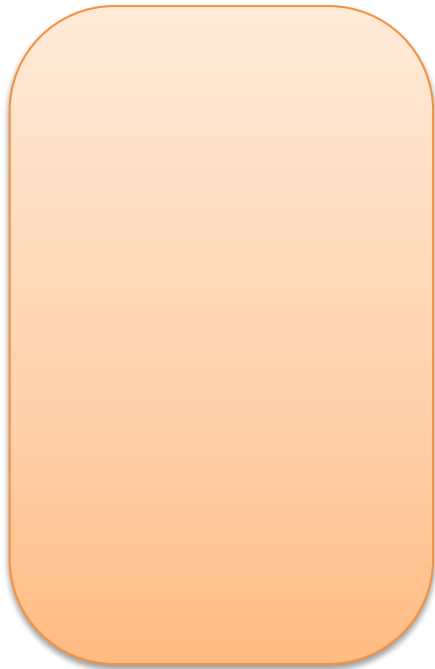
- **Алжапқыш** (алжағыш)- тазалық үшін алдына байлап алатын жұмыс адамының қосалқы киімі. Омырауы бітеу, қолтығы оймалы келеді. Алжапқыштың ұзындығы белден байлағанда көйлектің етегінен сәл қысқа тұрады, ені адамның екі санына ілігетіндей, жоғары жағы доғал, етектерінің шетін сүйір етіп пішеді.

ББҮ стратегиясы

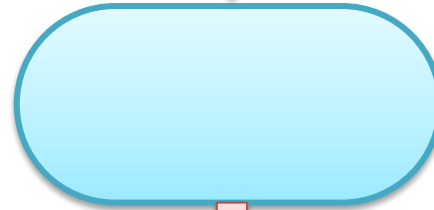
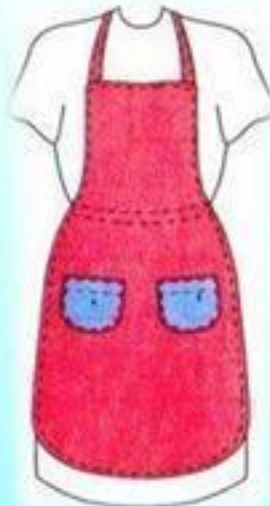
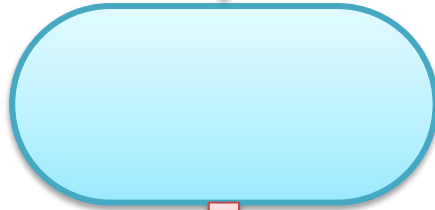
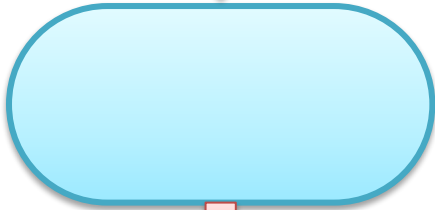
Білемін

**Білгім
келеді**

**Үйренгені
м**

Алжапқыштың түрлері

Алжапқыштың түрлері

Көкірекшесі
кесілген
алжапқыш

Тұтас
пішілген
алжапқыш

Көкірекшесі
жоқ
алжапқыш

Алжапқыштың бөлшектерінің атауын дұрыс тауып көрейік:

1.

2.

3.

4.

5.

Алжапқыштың бөлшектерінің атауын дұрыс тауып көрейік:

1.

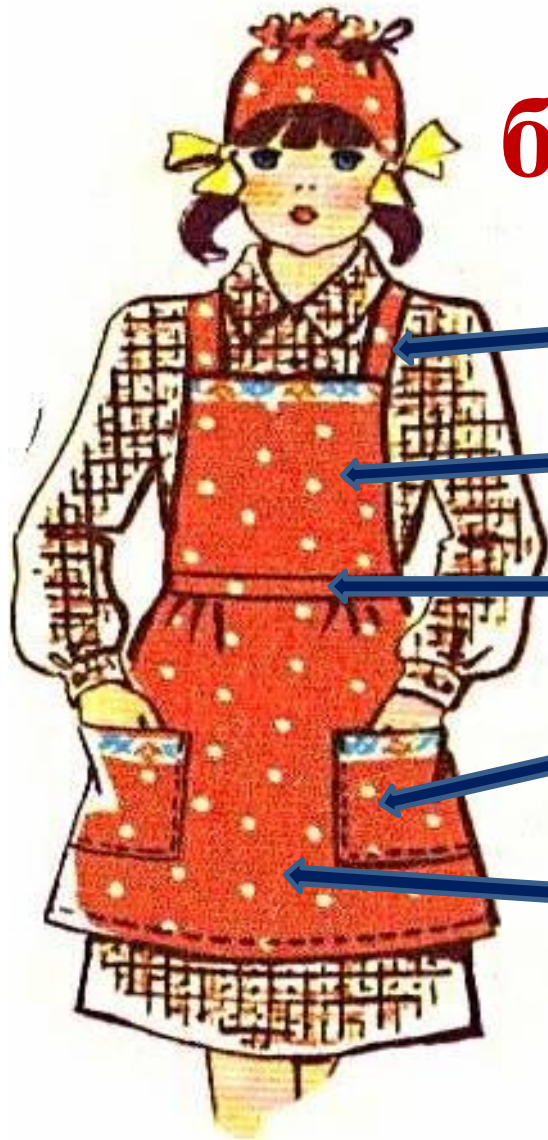
2.

3.

4.

5.

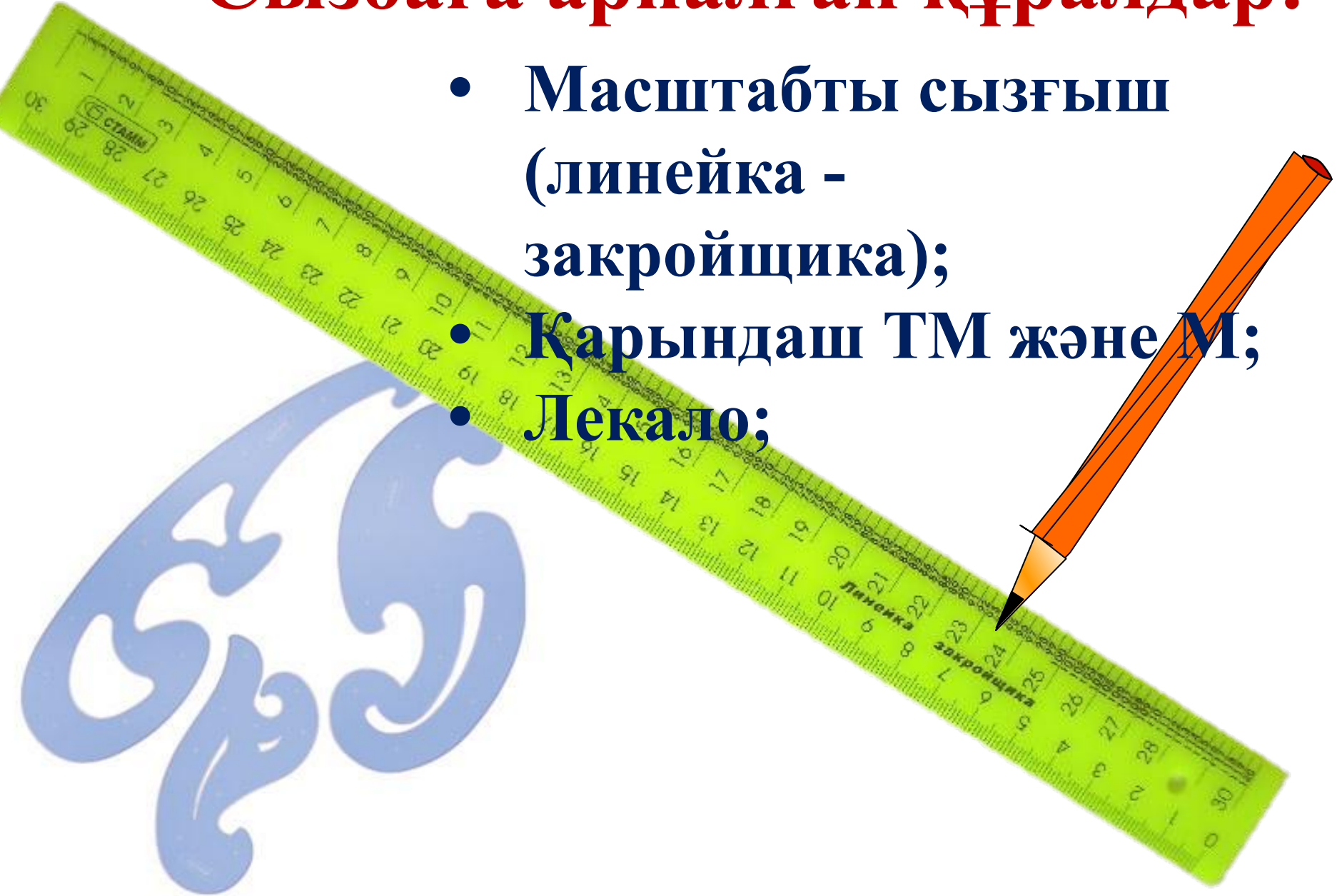
Алжапқыштың бөлшектерінің атауы:

1. Аспа бау
2. Көкірекше
3. Белдік
4. Жапсырма қалта
5. Алжапқыштың төменгі бөлігі

Сызбаға арналған құралдар:

- Масштабты сызғыш (линейка - закройщика);
- Қарындаш ТМ және М;
- Лекало;

Жаңа материалды меңгерту

1:4 масштабта

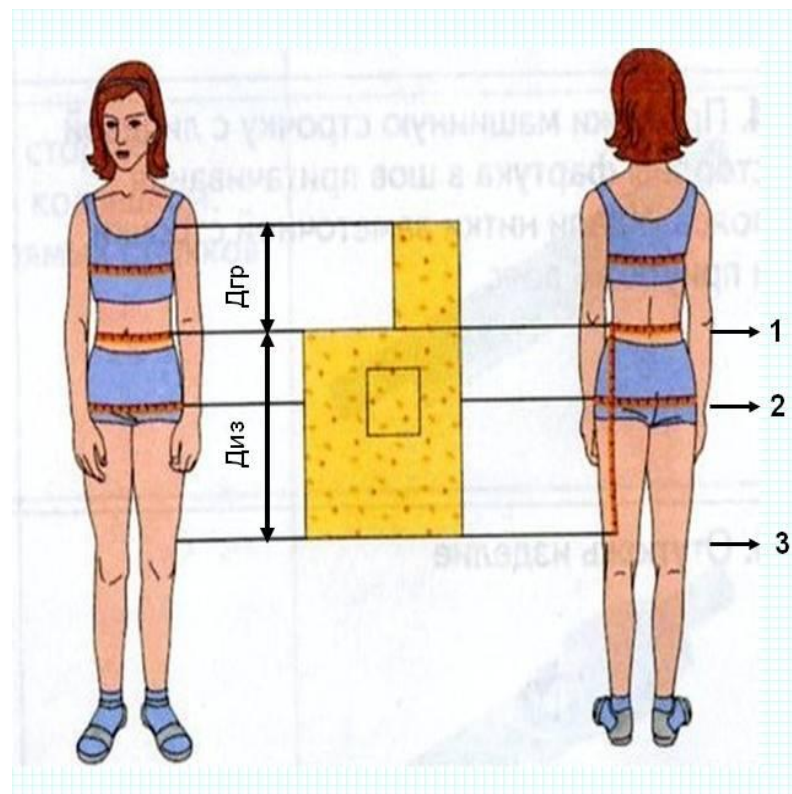
алжапқыш пен бас

орамалдың сызбасын

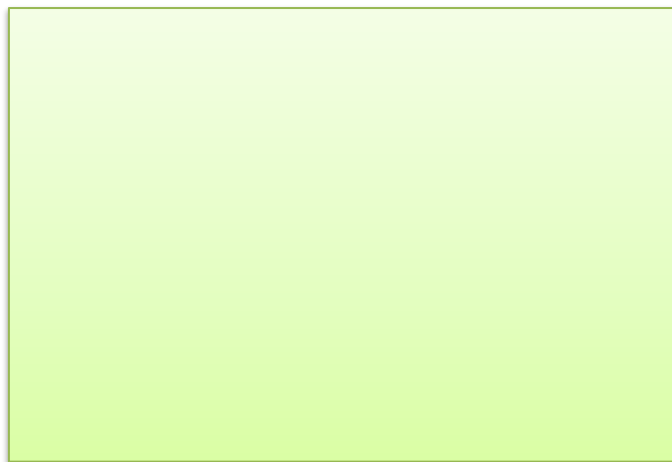
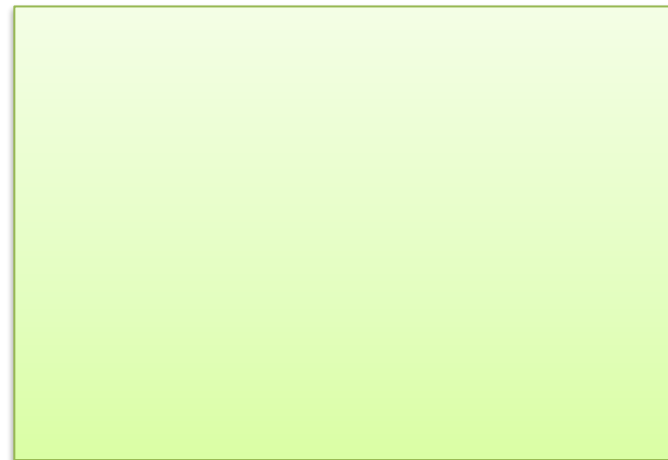
тұрғызу

Базалық пішінге арналған өлшемдер

Өлшемнің толық атауы	Үлгілік пішін өлшемдері
Белдің жартылай айналымы	ЖАбел = 31
Мықынның жартылай айналымы	ЖАмық = 42
Көкірекшенің биіктігі	Бк =18
Төменгі бөліктің ұзындығы	Ұт.б =36

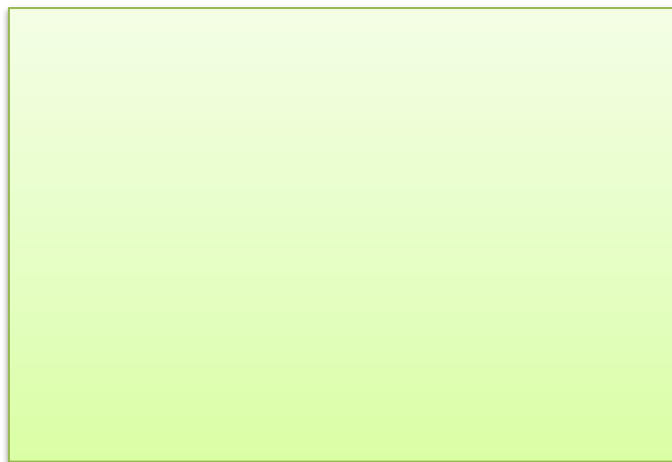
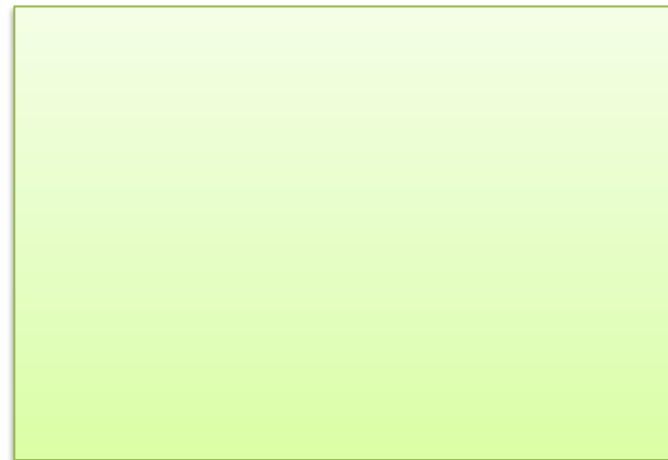

**Қай
өлшемдер
екіге бөлініп
жазылады?**

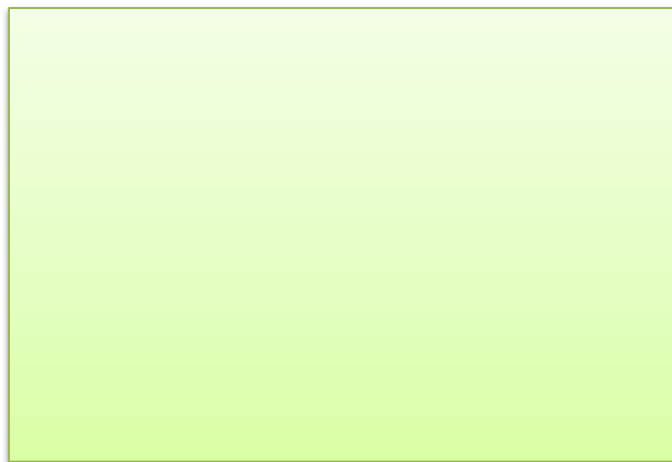
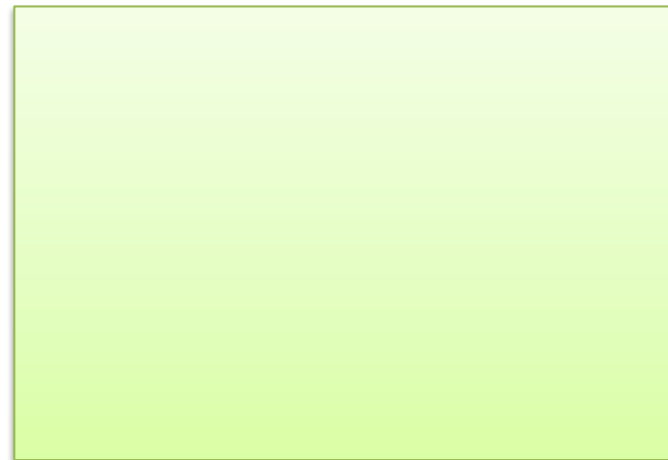
**Бөлінбей
тұтас
жазылатын
өлшемдер-ол
қандай
өлшемдер?**

**Қай
өлшемдер
екіге бөлініп
жазылады?**

**Бөлінбей
тұтас
жазылатын
өлшемдер-ол
қандай
өлшемдер?**

**Қай
өлшемдер
екіге бөлініп
жазылады?**

**Бөлінбей
тұтас
жазылатын
өлшемдер-ол
қандай
өлшемдер?**

Базистік торды тұрғызу

Базистік тор- бұйымның
ұзындық пен ендерін
анықтайтын тік және көлденең
сызықтардың жиынтығы

A

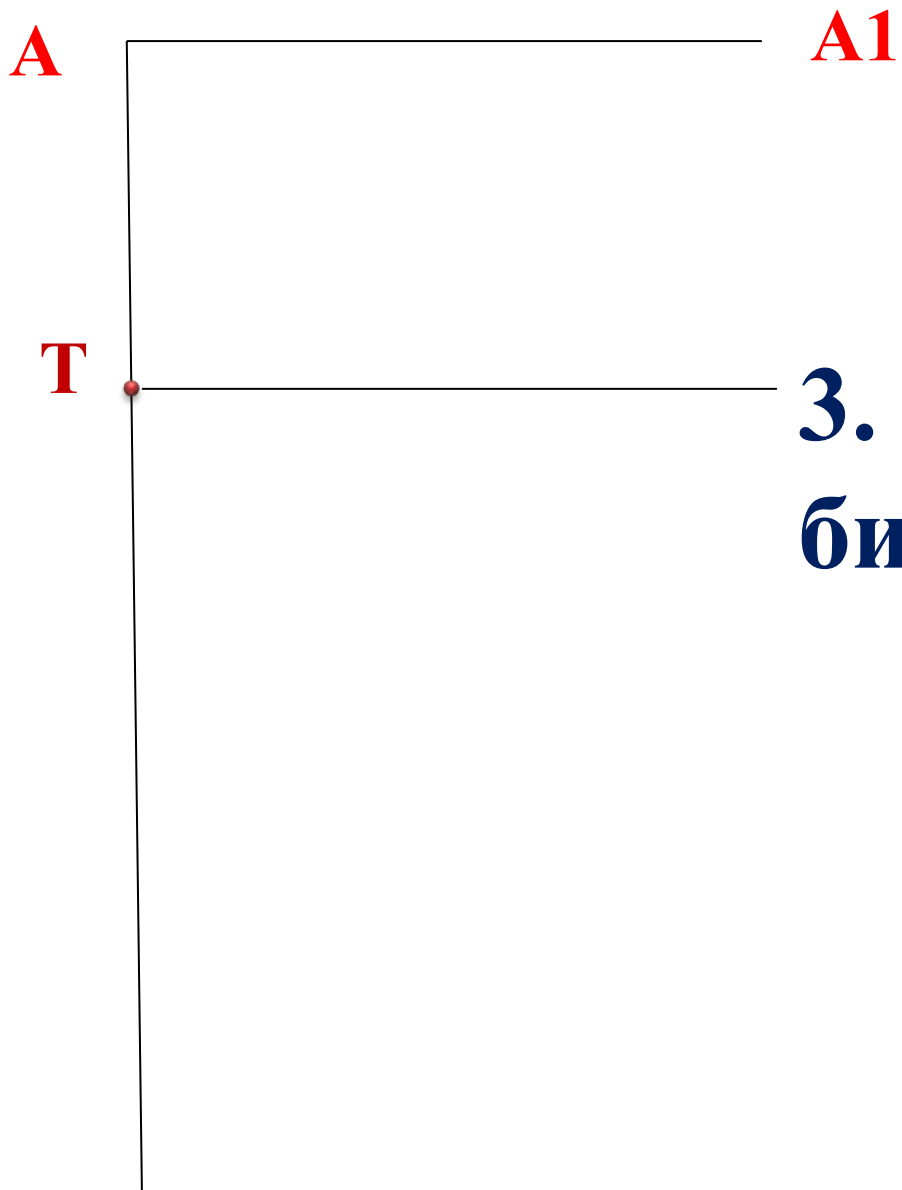
1. **A** нүктесінде бұрыш тұрғызу

A

A1

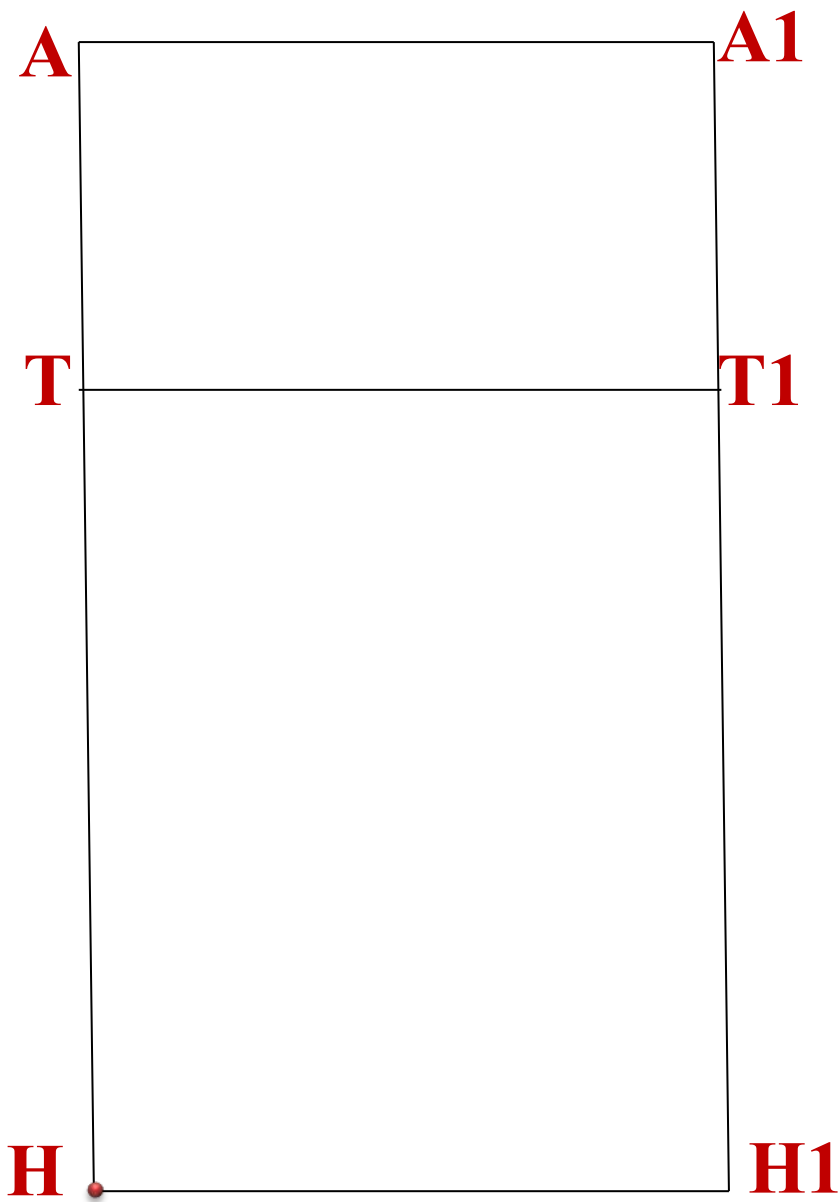
*2. Алжапқыштың
енін анықтау*

$$\mathbf{AA1} = (\mathbf{ЖАМЫҚ:2}) + 6$$

3. Көкірекшенің биіктігін анықтау

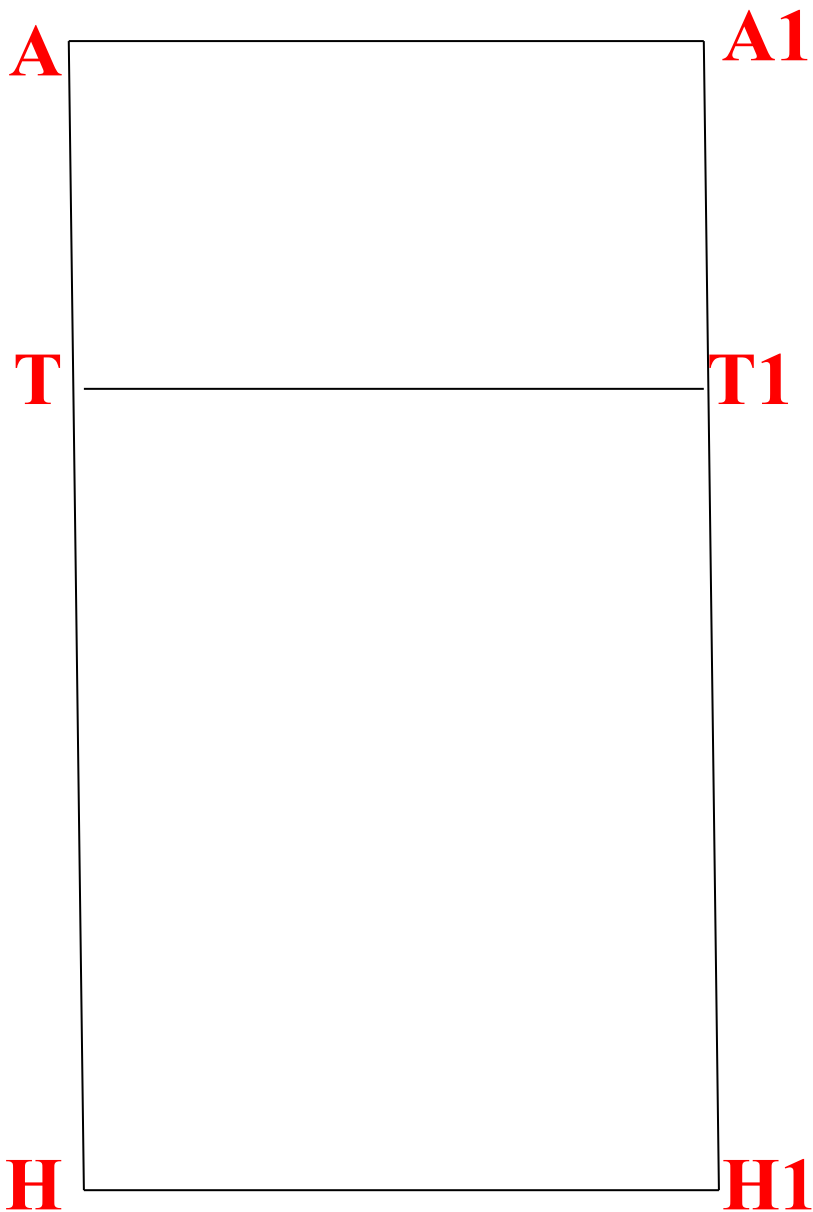
$$\downarrow AT = BK = 18 \text{ см}$$

4. Алжапқыштың
ұзындығын
анықтау

$$\downarrow \text{TH} = \text{Ұт.б.} = 35 \text{ см}$$

5. Төртбұрышты
тұрғызу, H1, T1
нүктелерін
белгілеу

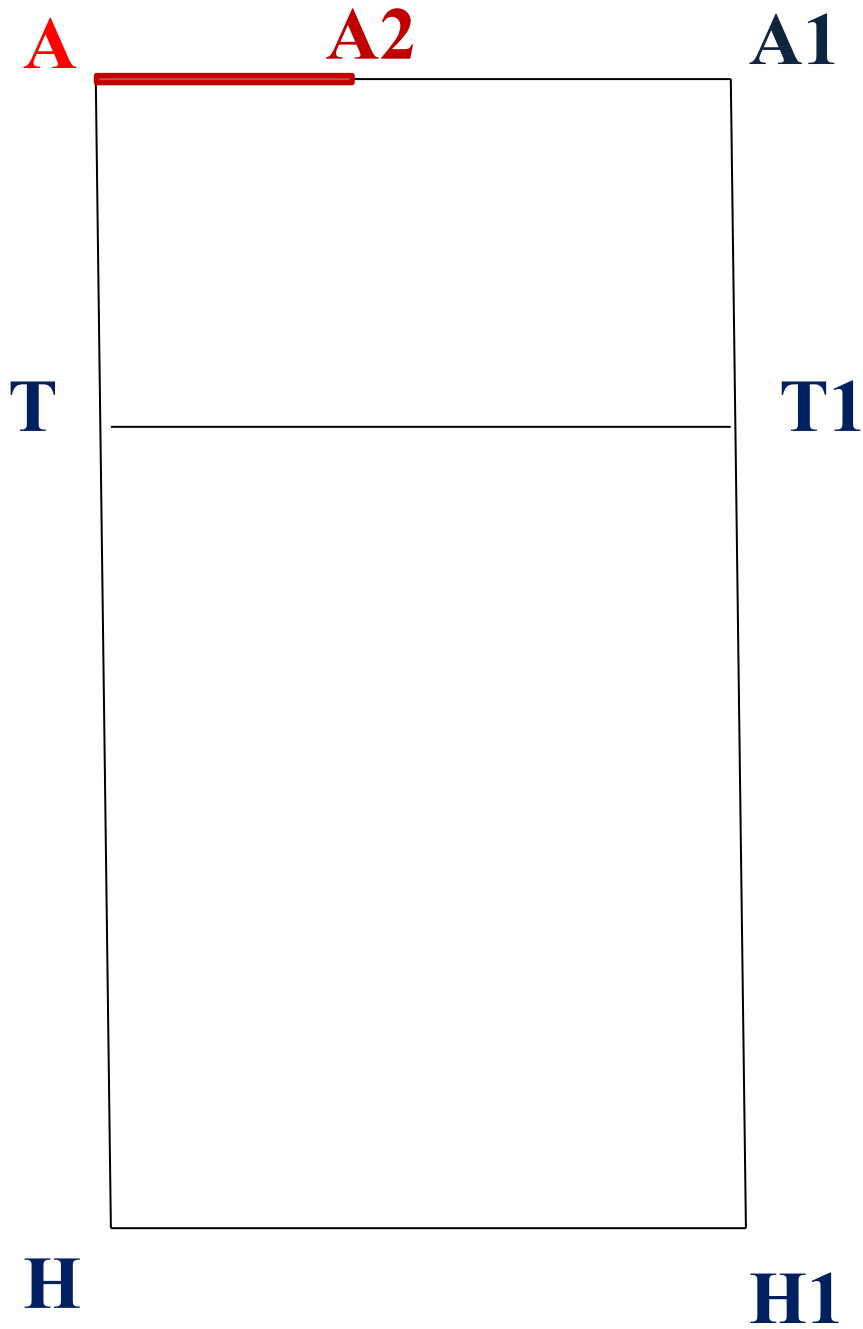

Көкірекше сызығы

Бел сызығы

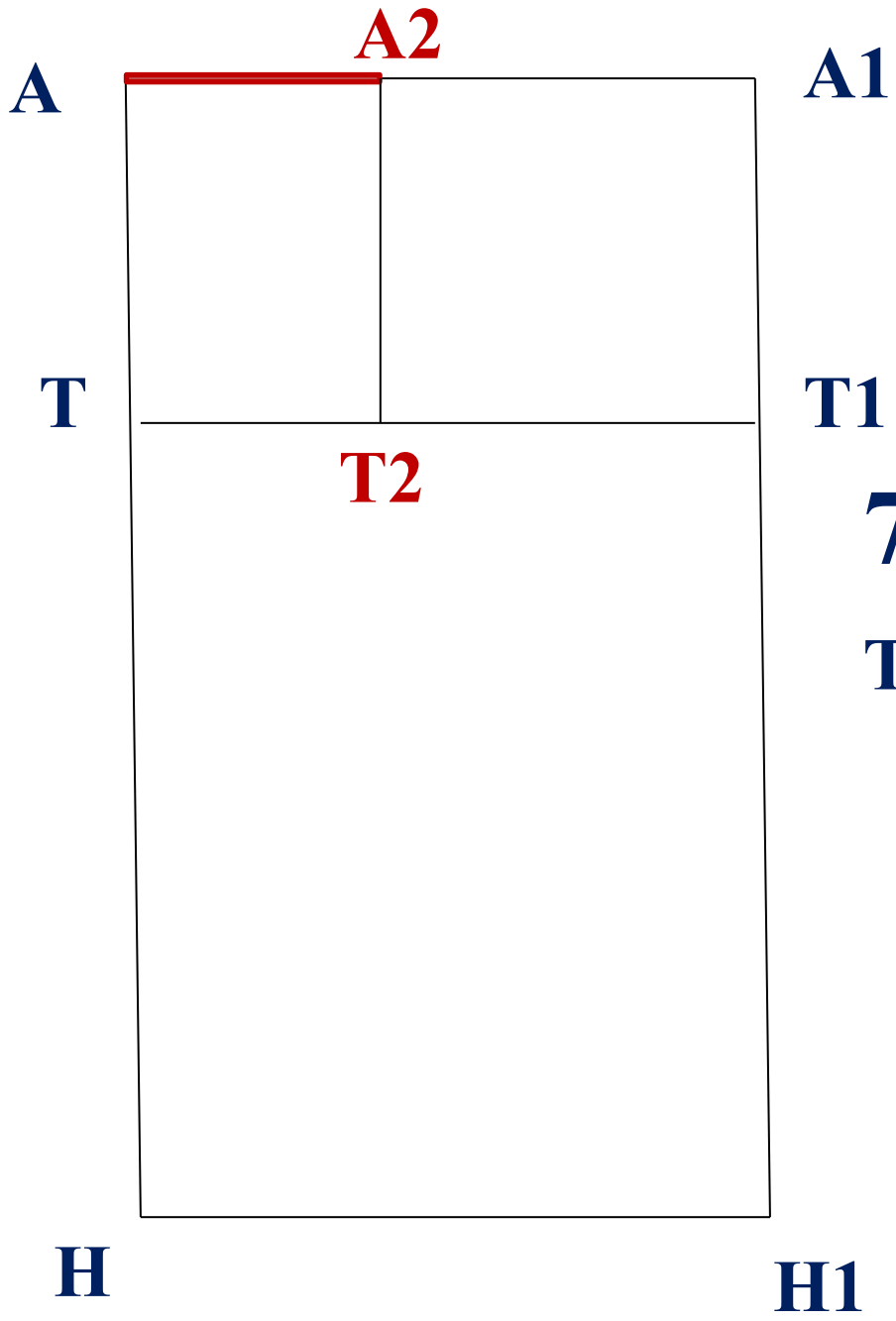
Базистік тор

Етек сызығы

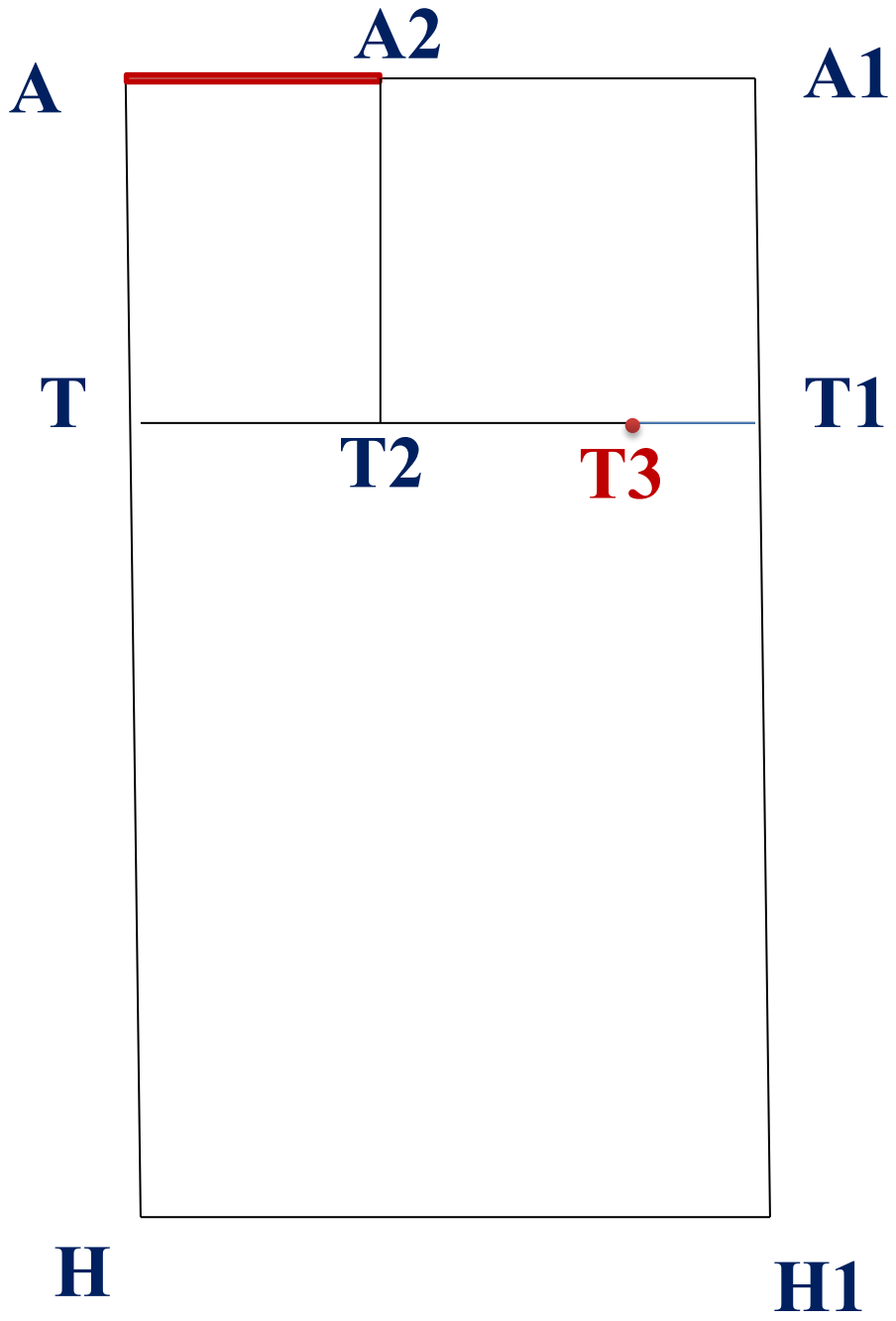
**6. Көкірекшенің
жоғарғы ені**

$$\mathbf{E_k = AA_2 = 10 \text{ см}}$$

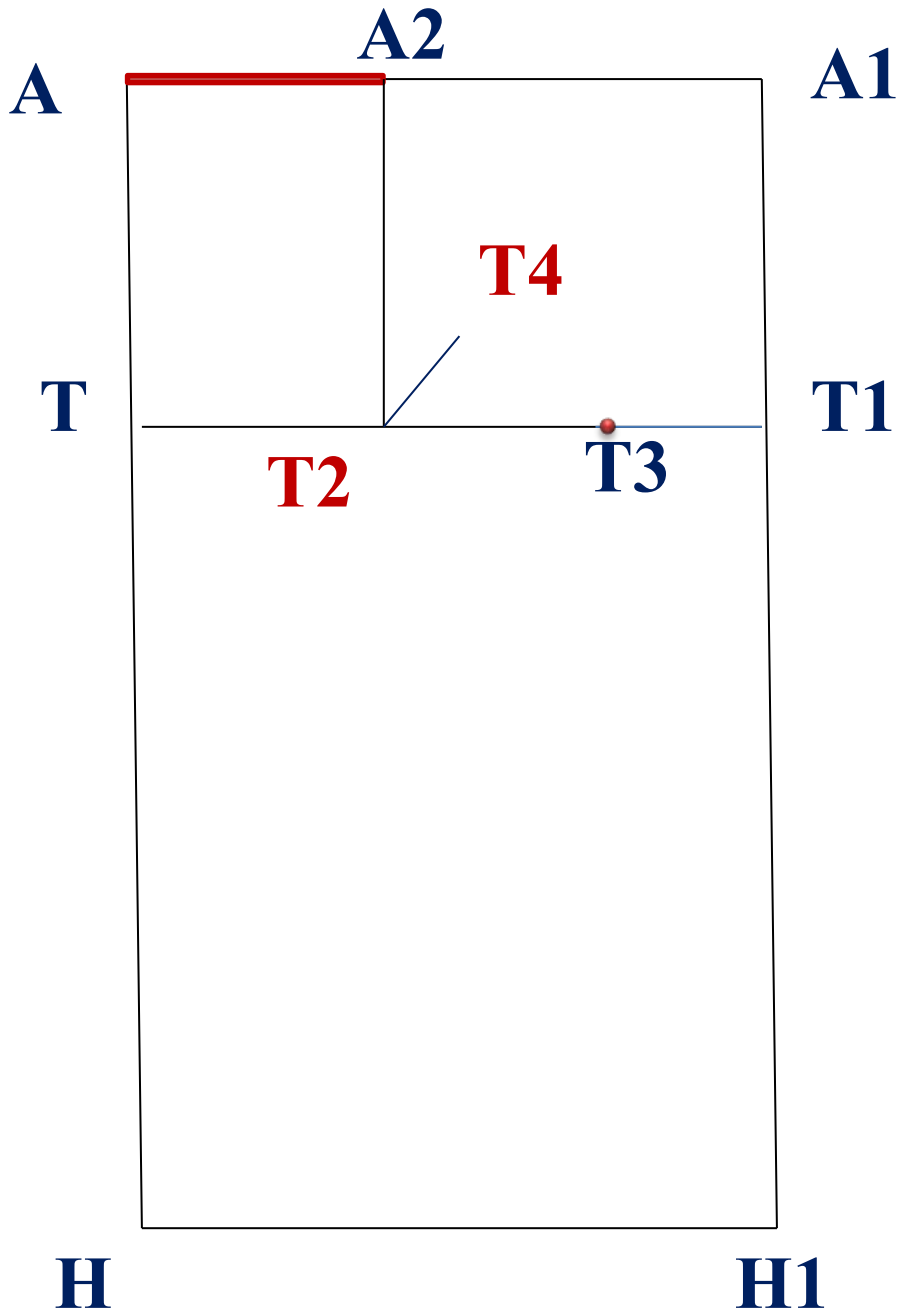
7. **A2** (·) нүктесінен
ТТ1 сызығына $\perp$ **T2**

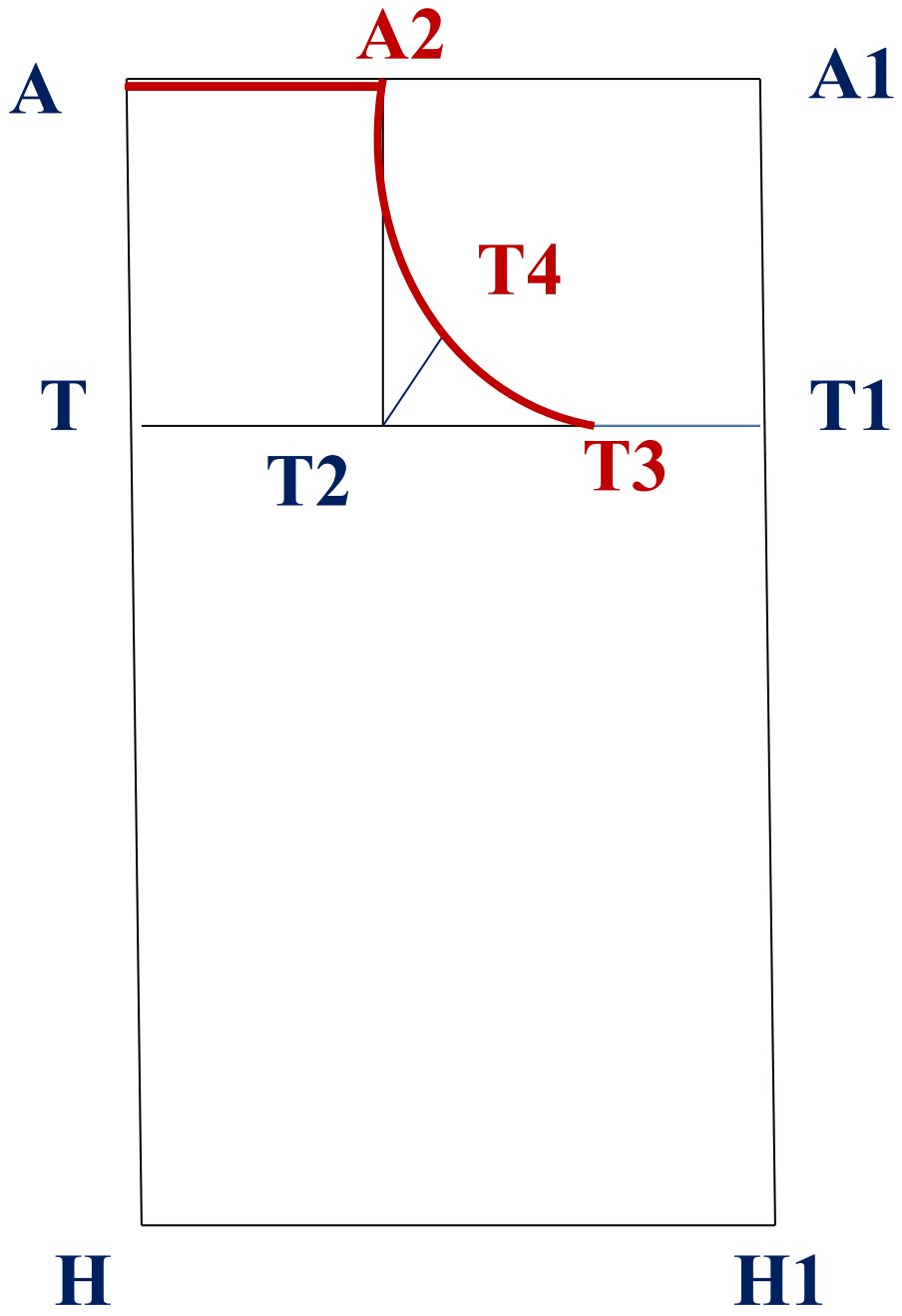

8. Көмөкші
нүкте белгілеу
 $T_1 T_3 = 6$ см

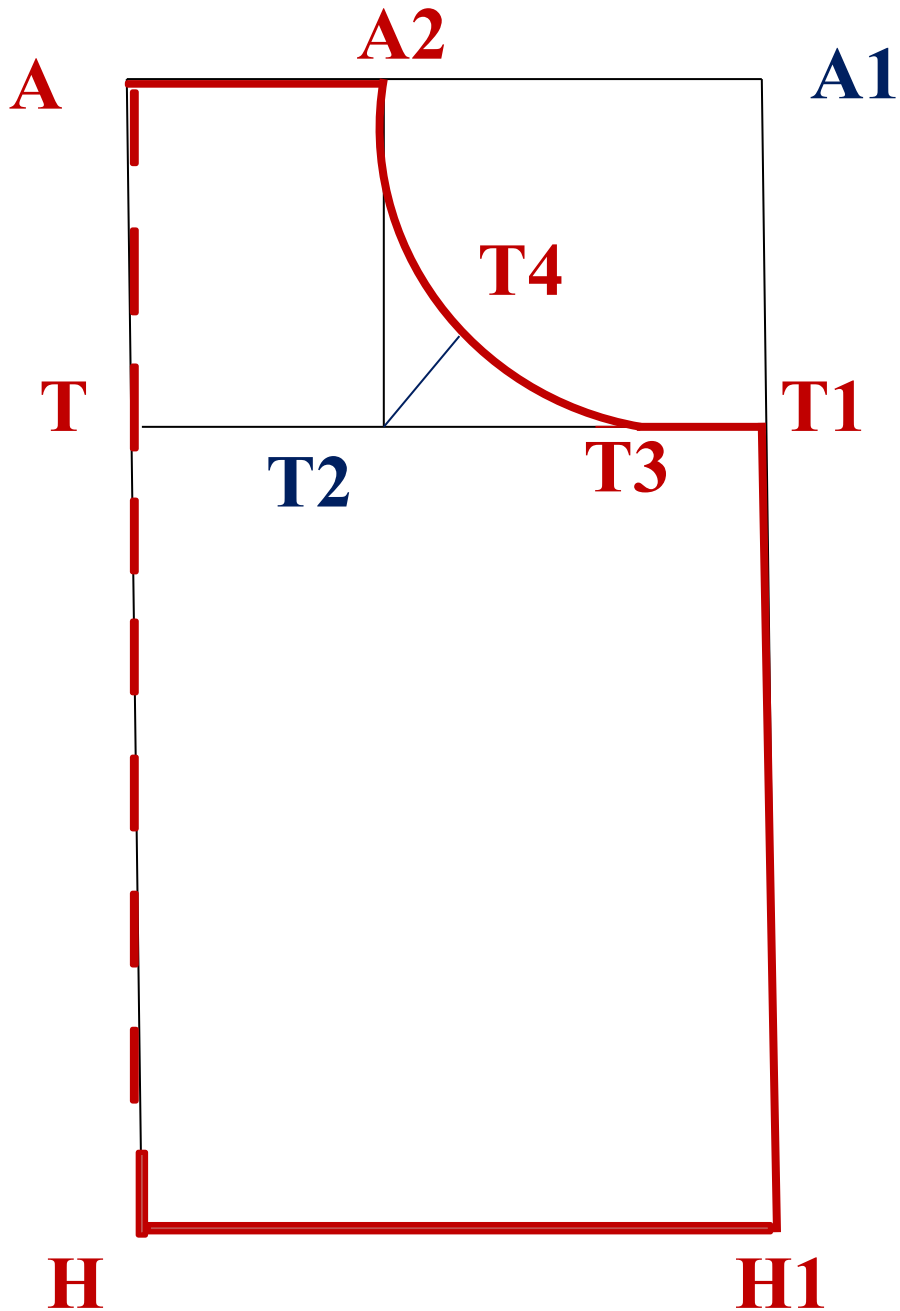

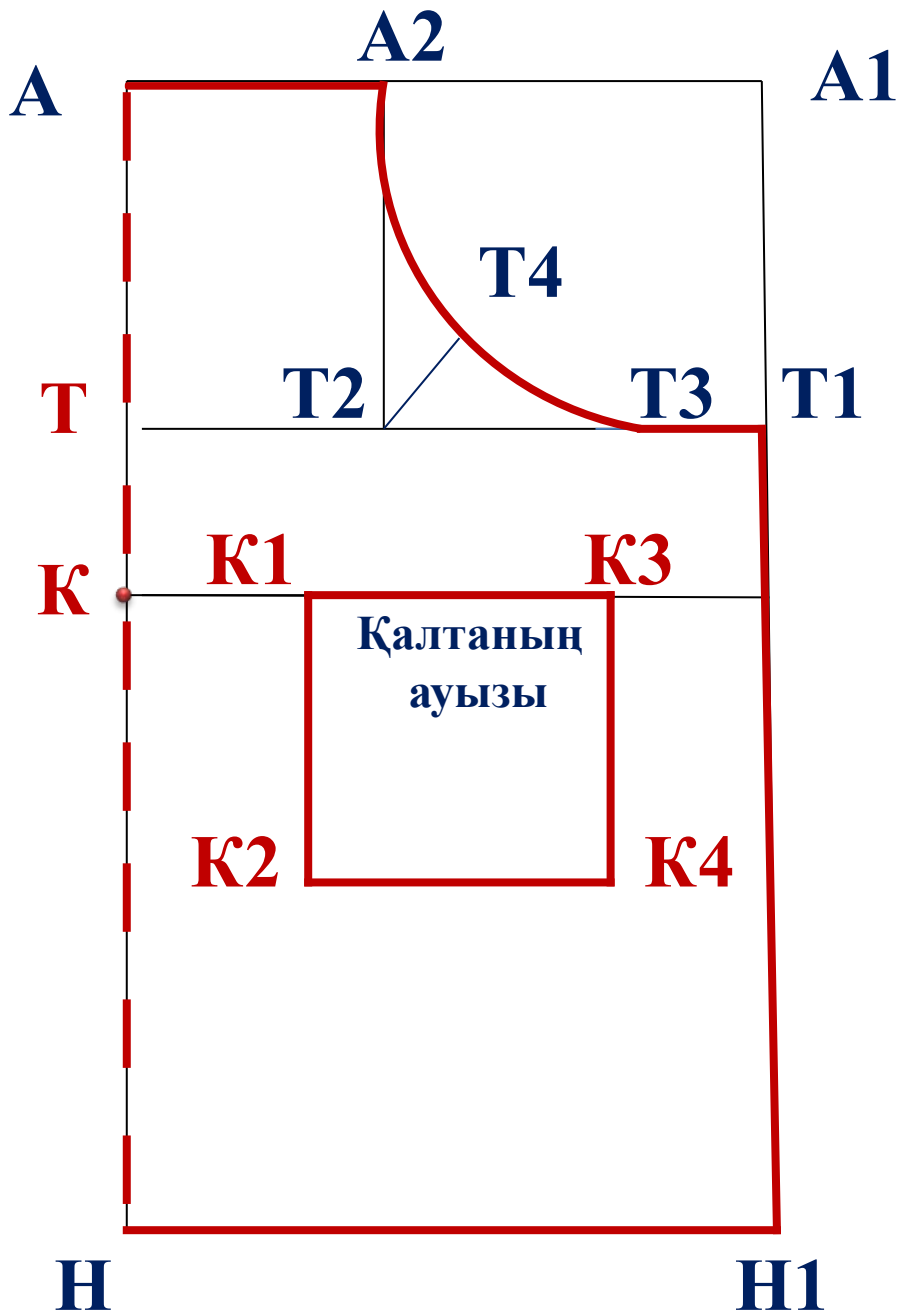
9. **T2** (•)-нен
5 см-лік
биссектриса
жүргізіп,
T4 нүктесін
белгілеу

**10. A2, T4, T3
нүктелерін доға
сызықпен қосу**

**11. A, T, H, H1, T1,
T3 нүктелерін
қосып алжапқыш
пішімінің
сызығын белгілеу**

12. Қалтаны түрғызу:

$$\downarrow TK = 7 \text{ см}$$

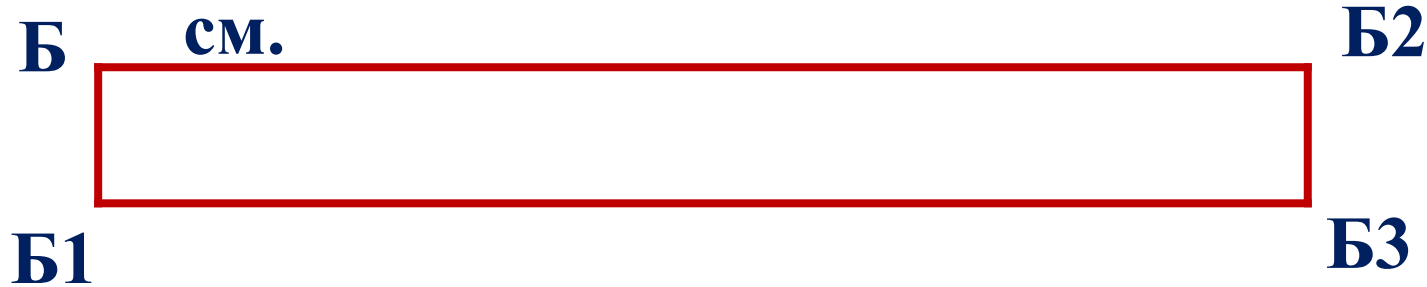
$$KK_1 = 7 \text{ см} \rightarrow$$

$$K_1K_2 = K_1K_3 = \\ = K_3K_4 = 15 \text{ см}$$

Белдік пен аспа бауды тұрғызу

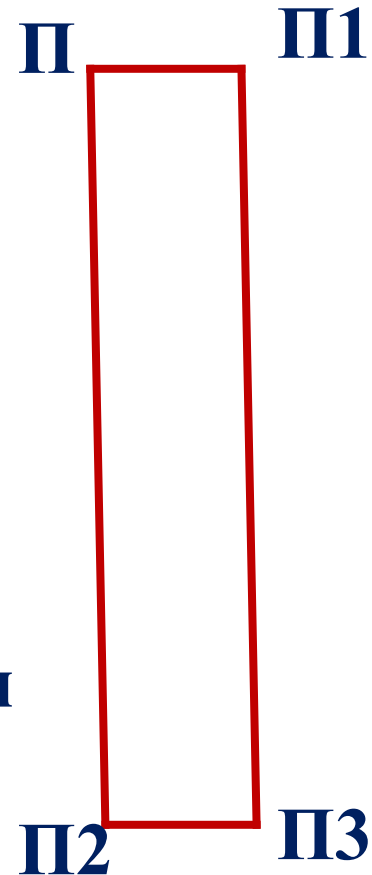
1. Белдік ені $ПП1 = 7\text{см}$

2. Белдік ұзындығы $ПП2 = \text{ЖАбел} = 31$

3. Аспа бау ені $ББ1 = 7\text{см}$

4. Аспа бау ұзындығы $Б1Б3 = 50\text{ см}$

Бас орамалды тұрғызу

1. **K** нүктесінде

бұрыш тұрғызу

2. **KK1 = KK2 = 50 см**

Практикалық жұмыс

«Өзіңе арнап

алжапқыш пен бас

орамал сызбасын

тұрғыз »

Ақпарат көзі

Технология: 5 сынып

- http://www.ezhva_
- http://www.detki-74.ru/magazine/magazine_glav_2005.php
- <http://school-sewing.narod.ru/kurs/bruk.htm>
- <http://masterskayaotanyutki.narod.ru/Polesno.html>